

Asia C-270/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

18.6.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Landesgericht Korneuburg (osavaltion tuomioistuin, Korneuburg, Itävalta)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

16.6.2020

Valittajat:

AG, alaikäinen, jolla on laillinen edustaja,

MG, alaikäinen, jolla on laillinen edustaja,

HG, alaikäinen, jolla on laillinen edustaja,

Vastapuoli:

Austrian Airlines AG

ITÄVALLAN TASAVALTA

Landesgericht Korneuburg [– –]

Landesgericht Korneuburg on muutoksenhakutuomioistuimena [– –] asiassa, jossa valittajina ovat [1] alaikäinen **AG**, [2] alaikäinen **MG**, [3] alaikäinen **HG**, joiden kaikkien laillisina edustajina ovat M***** A***** E***** ja A***** G***** [– –], ja vastapuolena **Austrian Airlines AG**, 1300 Wien-Flughafen, [– –], jossa on kyse **600 euron** suuruisesta summasta [– –] ja jossa valittajat ovat valittaneet Bezirksgericht Schwechatin (Schwechatin piirioikeus, Itävalta) 17.10.2019 antamasta tuomiosta (joka on päivätty 2.12.2019) [– –], antanut käsiteltävään asiaan suljetuin ovin seuraavan

p ä t ö k s e n

[I] Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään SEUT 267 artiklan nojalla seuraava **ennakkoratkaisukysymys**:

Onko matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 (jäljempänä lentomatkustaja-asetus) 7 artiklan 2 kohdan b alakohdasta tulkittava siten, **että [alkup. s. 2] lentoliikenteenharjoittaja voi alentaa asetuksen 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla maksettavaa korvausta myös silloin, kun lentomatkustajalle tarjotaan varatun lennon peruuttamisen johdosta vaihtoehtoja lentoa, joka lähtee ja saapuu aikataulun mukaisesti 11 tuntia 55 minuuttia aikaisemmin kuin peruutettu lento?**

[II] Asian käsittelyä lykätään, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin on antanut asiassa ennakkoratkaisunsa [– –].

Perustelut:

Valittajat (tai heidän lailliset edustajansa) varasivat vastapuolen 24.6.2017 lähtevän lennon OS 865 Wienistä (VIE) Kairoon (CAI). Aikataulun mukainen lähtöaika oli kello 22.15 ja aikataulun mukainen saapumisaika seuraavana päivänä kello 01.45. Lento peruutettiin 24.6.2017; vastaaja varasi valittajille heidän (tai heidän laillisten edustajiensa) suostumuksellaan Wienistä Kairoon lähtevän lennon, jonka aikataulun mukainen lähtöaika oli 24.6.2017 kello 10.20 ja jonka aikataulun mukainen saapumisaika oli 24.6.2017 kello 13.50. Wienin ja Kairon välisen matkan pituus on isoympyräratamenetelmällä laskettuna yli 1 500 kilometriä mutta vähemmän kuin 3 500 kilometriä. Vastapuoli maksoi jokaiselle valittajalle ilman oikeudenkäyntiä 200 euroa.

Valittajat vaativat lentomatkustaja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan, luettuna yhdessä sen 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, nojalla kukin (vielä) 200 euron suuruista summaa ja väittivät, että heillä on oikeus saada alentamaton korvaus asetuksen 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla. He eivät tosin saapuneet Kairoon myöhässä, mutta he saapuivat sinne kuitenkin huomattavasti suunniteltua aikaisemmin, minkä johdosta heille on aiheutunut samalla tavalla vaikeuksia kuin jos lento olisi viivästynyt huomattavasti. He ovat hyväksyneet kyseessä olevan varauksen muuttamisen vain siitä syystä, että he olisivat vaihtoehtona tarjotun muutetun varauksen johdosta menettäneet kaksi lomapäivää. **[alkup. s. 3]**

Vastapuoli riitauttaa kannevaatimukset, vaatii kanteen hylkäämistä ja väittää, että edellytykset lentomatkustaja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaiselle korvauksen alentamiselle ovat täyttyneet.

Asiaa ensimmäisessä oikeusasteessa käsitellyt Bezirksgericht Schwechat hylkäsi kannevaatimukset valituksenalaisella **tuomiolla**. Edellä esitettyjen riidattomien tosiseikkojen perusteella se oli oikeudellisesti sitä mieltä, että lentomatkustaja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan selkeän sanamuodon mukaan kyseistä säännöstä

voidaan soveltaa myös kaikkiin sellaisiin tapauksiin, joissa lentomatrustaja pääsee lopulliseen määräraikkaan [peruutettua lentoa] aikaisemmalla lennolla. Valittajille ei ole aiheutunut viivästymisestä mitään ajanmenetystä. Heillä on jopa ollut enemmän aikaa käytettävänä lomapaikallaan. Koska valittajat ovat voineet päättää, lähtevätkö he aikaisemmalla lennolla tai mahdollisesti toisella lennolla taikka jättävätkö he ylipäättänsä matrustamatta ja vaativat lipun hinnan palauttamista, lentomatrustaja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan suppea tulkinta ei ole perusteltua.

Valittajat ovat tehneet tästä tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen **valituksen**, jossa he vaativat kyseistä tuomioistuinta muuttamaan valituksenalaista tuomiota siten, että kannevaatimukset hyväksytään. Valittajat väittävät, että lentomatrustaja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan systematiikan ja tarkoitukseen mukaan on ilmeistä, että lentoliikenteen harjoittajat ”palkitaan” siitä, että ne huolehtivat lennon peruuntuessa mahdollisimman lyhyen ajan sisällä tapahtuvasta korvaavasta kuljetuksesta. Tällaisesta läheisestä ajallisesta yhteydestä, joka mahdollistaa tämän ”palkitsemisen”, ei ole kuitenkaan kyse silloin, kun korvaavaa kuljetusta on aikaistettu noin 12:lla tunnilla.

Vastapuoli katsoo valitukseen antamassaan vastauskirjelmässä olennaisilta osin, ettei asiaa ensimmäisenä oikeusasteena käsitelleen tuomioistuimen harkintaan perustuvaa ratkaisua voida arvostella. **[alkup. s 4]**

Ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen on **muutoksenhakutuomioistuimena** ratkaistava valittajien vaatimukset toisena ja viimeisenä oikeusasteena. Sen on kansallisessa prosessioikeudessa vahvistettujen säännösten [– –] perusteella rajoitettava tutkimaan oikeuskysymyksiä.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

Nyt käsiteltävässä asiassa on tutkittava, onko lentomatrustaja-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan poikkeussäännöstä tulkittava suppeasti siten, että kyseinen oikeussääntö on jätettävä soveltamatta paitsi silloin, kun – konkreettisesti tapauksessa tältä osin merkityksellinen b alakohta – vaihtoehtoinen lento saapuu vähintään kolme tuntia aikataulun mukaista saapumisaikaa myöhemmin, myös silloin, kun vaihtoehtoinen lento saapuu ainakin vastaavassa laajuudessa peruutettua lentoa aikaisemmin. Valittajien tämän johdosta vaatima teleologinen lievennyt on ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mukaan perusteltua silloin, kun asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa asetettuja ajallisia rajoituksia jätetään noudattamatta samassa (tai ainakin vastaavassa) laajuudessa toisin päin.

Tässä yhteydessä on ensinnäkin otettava huomioon se, että lentomatrustaja-asetuksessa säädetään kiinteämääräisestä korvauksesta riippumatta siitä, mitä haittaa matrustajalle tosiasiallisesti aiheutuu lennon peruuttamisesta tai viivästyneestä saapumisesta lopulliseen määräraikkaansa. Ratkaisevaa ei voi siis olla se, onko konkreettisesti arvioitava lento menolento vai paluulento kantajan asuinpaikasta; myöskään lentomatrustan tarkoitus ei voi olla merkityksellinen. Kun lähtökohdaksi

otetaan tällainen kiinteämääräinen ja vakiomallinen lähestymistapa on kuitenkin otettava huomioon se, että (varattuun ja peruutettuun lentoon nähden) huomattavasti aikaistettu lähteminen lähtöpaikasta voi aiheuttaa matkustajalle yhtä merkittäviä haittoja kuin – asetuksen 7 artiklan 2 kohdan perusteella – viivästynyt saapuminen lopulliseen määräpaikkaan. **[alkup. s. 5]** Jos tosiasiallinen aikaisemmaksi siirtäminen koskee esimerkiksi matkustajan lomapaikasta tai hänen ulkomailla sijaitsevasta työskentelypaikastaan lähtemistä, matkustajalle voi aiheutua samoja haittoja kuin sellaisen viivästyneen saapumisen osalta, jota lainsäätäjät näyttää tarkoittaneen ottaessaan käyttöön asetuksen 7 artiklan 2 kohdassa säädetyn alentamismahdollisuuden. Jopa aikaisemman saapumisen tapauksessa on lähdettävä siitä, että tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia matkustajan aikataulun suunnitteluun – vaikkei se koskisikaan itse lentomatkaa –, koska matkan aikaisemman alkamisen johdosta toteutettaviin toimenpiteisiin voi liittyä huomattavia vaikeuksia.

Koska tätä kysymystä ei ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen mielestä ole ilmeisestikään vielä selvennetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, eikä ole myöskään tiedossa mitään sellaisia kansallisten tuomioistuinten ratkaisuja, joissa tätä kysymystä olisi pitänyt selventää, ennakkoratkaisua pyytävällä tuomioistuimella on velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyyntö.

[– –]

Landesgericht Korneuburg [– –]

Korneuburg, 16.6.2020

[– –]